

U skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonom, Ombudsman za djecu Republike Srpske podnosi

INICIJATIVU
za izmjene i dopune Porodičnog zakona Republike Srpske,

kako bi novi standardi u oblasti prava djeteta omogućili da, dijete bude subjekt u porodičnim odnosima, da mu se omogući ostvarivanje prava garantovanih Konvencijom, da se roditelji učine odgovornijim za postupanje u interesu djeteta, a rad nadležnih organa kvalitetniji.

Zato je neophodno izmjenama zakona utvrditi da

-DIJETE ima pravo na ime i pravo na državljanstvo,

-DIJETE ima pravo da zna ko su mu roditelji, bez obzira na uzrast i to pravo može biti ograničeno samo ovim zakonom,

-DIJETE ima pravo održavati lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi i to pravo može biti ograničeno samo u sudskom postupku, a u najboljem interesu djeteta

-DIJETE ima pravo učestvovati u postupku i izraziti svoje mišljenje o tome sa kojim roditeljem će živjeti,

-DIJETE ima pravo da održava lične odnose i sa srodnicima-bakom i dedom i drugim licima sa kojima ga vezuje bliskost, i ovo pravo može samo u sudskom postupku biti ograničeno zbog interesa djeteta, prijedlog za održavanje kontakta djeteta i bliskih srodnika mogu podnijeti bliski srodnici-baka i deda, i dijete

-DIJETE ima pravo na obrazovanje u skladu sa svojim sposobnostima i svojim sklonostima,

-DIJETE ima pravo na životne uslove neophodne za njegov opstanak i razvoj,

-DIJETE ima pravo na zaštitu od nezakonitog mješanja u njegovu privatnost i porodicu,

-DIJETE ima pravo tražiti zaštitu svojih prava pred nadležnim organom,

-DIJETE ima pravo na slobodno izražavanje vlastitog mišljenja, i pravo da se njegovom mišljenju posveti dužna pažnja u svim stvarima i svim postupcima koji ga se neposredno tiču. Mišljenje djeteta uzet će se u obzir u skladu sa njegovim godinama i sposobnosti da to izrazi.

-DIJETE ima pravo na zaštitu od zlostavljanja, zanemarivanja i svake vrste eksploatacije.

Zakonom je potrebno precizirati i da

-roditelj grubo zanemaruje roditeljske dužnosti i kada 3 mjeseca ne izvršava obavezu izdržavanja djeteta – ne plaća alimentaciju, i

-kada ne stvara uslove, onemogućava ili sprečava, ostvarivanje kontakta djeteta sa drugim roditeljem ili bliskim srodnicima,

-izričito zabraniti fizičko kažnjavanje djece,

-utvrditi pravo na besplatnu pravnu pomoć, bez obzira na socijalni status, u svim slučajevima i postupcima ostvarivanja prava na izdržavanje.

-u tekstu zakona riječi “maloljetna lica” i “maloljetna djeca” treba zamjeniti sa “dijete”

-roditelji imaju pravo i dužnost upoznati dijete sa njegovim pravima i omogućiti mu njihovo ostvarivanje.

Predloženi tekst za izmjenu Porodičnog zakona su zahtjevi UN Konvencije o pravima djeteta, ali i zahtjevi podnosioca žalbi koje je Institucija primila u 2009. godini i koji se najvećim dijelom odnose upravo na naprijed iznesene zahtjeve, ali i institucija koje svakodnevno vode postupke i odlučuju o pravima djeteta.

Očekujem da razumijete potrebu za uskladjivanjem Porodičnog zakona sa novim standardima u oblasti prava djeteta, te da će te, u skladu sa navedenim preduzeti

potrebne aktivnosti.

Očekujem da institucija u skladu sa članom 9. Zakona o ombudsmanu za djecu obavjestite o mjerama koje ste preduzeli.

S poštovanjem,

Ombudsman za djecu

mr Nada Grahovac

Broj: 110/10

Datum: 16.02.2010. godine